

podmíněnou potřebou dovolatelky. Předpokládaná potřeba její byla zajištěna podnětem pro objednávku, ale strany nepřednesly nic, z čeho by se dalo souditi, že skutečné plnění podle vůle stran záviselo na nastalé potřebě. Ujednání jest vykládati podle čl. 278 obch. zák. a § 914 obč. zák. Při tomto výkladu jest přihlídnouti k oprávněným zájmům obou smluvních stran, které smlouvou sledovaly, a jest zřejmo, že žalující strana nechtěla se ustanovením o odvolání vázati na nedohlednou dobu. Jako ujednání to bránilo, by žalující firma nenaléhala na okamžité odvolání, tak žalovaná nemohla je nemírně oddalovati a činiti závislým na nejisté své potřebě. Ujednání o odvolání v souzeném případě lze vykládati jen tak, že zboží bude odvoláno v přiměřené lhůtě. Žalující strana upomínala žalovanou o odebrání a sečkala jí až do 11. dubna 1931, tedy při objednávce ze dne 7. ledna 1929 přes dva roky a při objednávce ze dne 16. října 1929 jeden a půl roku; jest lhůty ty považovati za zcela přiměřené. Ostatně žalovaná strana sama v první stoličce uvedla, že lhůta, do které zboží mělo býti podle uzávěrky dodáno, dávno minula. V upomínkách o odvolání zboží jest obsažena i nabídka k dodání, rovněž v zaslání účtů na neodvolané objednané zboží. Žalovaná, odpírajíc zboží odvolati, ocitla se nejdéle při obdržení těchto účtů v prodlení s přijetím zboží a od této doby počala běžeti lhůta platební, a splatnost trhovích cen nastala devadesátý den po té a žaloba jest tedy odůvodněna.

### Čís. 13292.

**Proti zápůřčí žalobě podle § 523 obč. zák. může se žalovaný brániti poukazem k předpisu § 24 lesního zákona (cís. patentu ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák.) jen, vymohl-li si již před tím příznivé rozhodnutí příslušného správního úřadu.**

(Rozh. ze dne 15. února 1934, Rv II 506/32.)

Žalobě, by bylo zjištěno, že žalovanému jakožto vlastníku panujícího statku nepřísluší služebnost cesty a stezky po žalobcových pozemcích k odnášení lesních produktů z panujícího pozemku a by žalovaný byl uznán povinným, zdržeti se jakéhokoliv jednání, v němž by bylo spatřovati výkon takové služebnosti, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

### důvodů:

Namítá-li žalovaný, že si neosobuje služebnost cesty, nýbrž že užíval cesty jako cesty veřejné, pokud se týče, že použil jen práva, jež mu poskytuje ustanovení § 24 cís. pat. ze dne 3. prosince 1852 čís. 250 ř. z., nemůže se tato obrana setkat s úspěchem, neboť tím, že se žalovaný omezil na námítky kotvící ve veřejném právu, jimiž by se soudy pro nepřipustnost pořadu práva ani zabývati nemohly (rozhodnutí čís. 7655, 10.413 sb. n. s.), připustil, že mu soukromoprávní služebnost nepřísluší. Proti zápůřčí žalobě podle § 523 obč. zák. mohl by se žalovaný brániti poukazem k předpisu § 24 lesního zákona jen, kdyby si

byl již před tím vymohl příznivé rozhodnutí příslušného správního úřadu, což ani netvrdil (srovnej také rozhodnutí č. 11.260 sb. n. s. a čís. 1483 úř. sb. dřívějšího nejvyššího soudu ve Vídni).

### Čís. 13293.

**Zemřel-li manžel, žalující o rozluku, dříve, než byl vynesena rozsudek prvního soudu, nelze již uznati na rozluku, nýbrž jest se omeziti na výrok o tom, zda zesnulý manžel byl oprávněn domáhati se rozluky z viny druhého manžela, čili nic. Jde tu o výrok určovací (§ 228 c. ř. s.), k němuž jest soud oprávněn, třebaže žalobní návrh nebyl v tomto směru změněn. Ovšem musí tu býti právní zájem na bezodkladném určení.**

(Rozh. ze dne 15. února 1934, Rv II 615/32.)

K žalobě manžela rozloučil procesní soud první stolice manželství z viny žalované manželky. Po podání žaloby, ale před vynesením rozsudku prvního soudu žalující manžel zemřel. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a upravil rozsudečný výrok takto: Žalobce měl v době podání žaloby zákonný důvod k rozluce manželství, jež uzavřely strany dne 1. května 1920 dle ritu římsko-katolického v R. z viny žalované. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Hledíc k ustanovení §§ 759 a 796 obč. zák. lze v rozepři o žalobě o rozluku manželství pokračovati i po smrti žalujícího manžela, byl-li zastoupen advokátem (§§ 155 a násl. c. ř. s.). Ježto však manželství bylo již žalobcovou smrtí zrušeno, jest jen výrok rozsudkový přiměřeně upravit. Podáním ze dne 19. listopadu 1931 prohlásila žalovaná okresnímu soudu v L., že se vzdává všech svých dědických nároků proti pozůstalosti po zemřelém svém manželu Janu B-ovi, zejména nároku na přednostní zákonný odkaz a nároku na zaopatření z pozůstalosti, nikoliv však nároku na vdovskou pensí. Smrtí žalobcovou nepozbyla žaloba své původní povahy jako žaloba statusová, pravotvorná a nezměnila se v žalobu určovací podle § 228 c. ř. s. Vždyť strana žalující nezměnila za sporu nic na žalobě. Nelze se proto vůbec zabývatí otázkou, zda má pozůstalost po Janu B-ovi právní zájem, vytčený v § 228 c. ř. s. Právo Jana B-a žalovati o rozluku bylo ryze osobním, nepřešlo na jeho pozůstalost, jež není vůbec stranou ve sporu.

Nejvyšší soud zamítl žalobu, by bylo uznáno právem, že se manželství uzavřené mezi stranami dne 1. května 1920 podle ritu římskokatolického v R. rozlučuje z viny žalované.

### Důvody :

Jde o otázku, zda lze, zemřel-li žalobce dříve než byl vynesena rozsudek soudu první stolice, uznati na rozluku manželství, o niž bylo žalováno, či zdali jest nutno po případě možno upravití výrok rozlukový a jakým způsobem. Účelem žaloby o rozluku manželství jest zrušení manželství, předpokládá tedy nutně manželství trvajících. Smrtí jednoho z obou manželů však manželství vůbec zaniká (§ 111 obč. zák.). Logi-